

Grozījumi:

30.03.2000. likums / LV, 142/144, 20.04.2000.; Ziņotājs, 10, 18.05.2000. / Stājas spēkā 04.05.2000.
30.03.2000. likums / LV, 142/144, 20.04.2000.; Ziņotājs, 10, 18.05.2000. / Stājas spēkā 04.05.2000.
29.01.2004. likums / LV, 22, 11.02.2004.; Ziņotājs, 5, 11.03.2004. / Stājas spēkā 25.02.2004.
29.01.2004. likums / LV, 22, 11.02.2004.; Ziņotājs, 5, 11.03.2004. / Stājas spēkā 25.02.2004.
22.04.2004. likums / LV, 69, 01.05.2004. / Stājas spēkā 02.05.2004.
06.04.2006. likums / LV, 65, 25.04.2006. / Stājas spēkā 09.05.2006.
07.06.2007. likums / LV, 102, 27.06.2007.; Ziņotājs, 14, 26.07.2007. / Stājas spēkā 11.07.2007.
07.06.2007. likums / LV, 102, 27.06.2007.; Ziņotājs, 14, 26.07.2007. / Stājas spēkā 11.07.2007.
27.09.2007. likums / LV, 160, 04.10.2007. / Stājas spēkā 05.10.2007.
10.04.2008. likums / LV, 66, 29.04.2008.; Ziņotājs, 11, 12.06.2008. / Stājas spēkā 13.05.2008.
10.04.2008. likums / LV, 66, 29.04.2008.; Ziņotājs, 11, 12.06.2008. / Stājas spēkā 13.05.2008.
12.11.2009. likums / LV, 189, 02.12.2009. / Stājas spēkā 16.12.2009.
01.12.2009. likums / LV, 200, 21.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
16.06.2010. likums / LV, 105, 06.07.2010. / Stājas spēkā 20.07.2010.
04.10.2012. likums / LV, 166, 19.10.2012. / Stājas spēkā 02.11.2012.
23.10.2014. likums / LV, 225, 12.11.2014. / Stājas spēkā 26.11.2014.
19.04.2018. likums / LV, 90, 09.05.2018. / Stājas spēkā 23.05.2018.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Epidemioloģiskās drošības likums

I nodaļa **Vispārīgie jautājumi**

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **bīstamas infekcijas slimības** — cilvēka infekcijas slimības un parazitārās slimības, kas sakarā ar to ļaundabīgo klīnisko norisi, spēju strauji izplatīties un efektīvu profilakses vai ārstniecības līdzekļu trūkumu apdraud sabiedrības veselību. Šo slimību sarakstu apstiprina Ministru kabinets;
- 2) **cilvēku infekcijas slimība** — infekcijas slimības izraisītāja ierosināta slimība, kuras izplatīšanās var radīt epidēmiju (turpmāk — infekcijas slimība);
- 3) **deratizācija** — pasākumu kopums peļveidīgo grauzēju iznīcināšanai;
- 4) **dezinfekcija** — pasākumu kopums infekcijas slimību izraisītāju iznīcināšanai;
- 5) **dezinsekcija** — pasākumu kopums kaitīgo posmkāju iznīcināšanai;

6) **epidēmija** — infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta;

7) **epidemiologs** — persona, kurai ir augstākā medicīniskā izglītība vai augstākā izglītība sabiedrības veselības nozarē un kura veic epidemioloģisko uzraudzību, plāno, organizē, koordinē un kontrolē infekcijas slimību profilakses un apkarošanas pasākumus un ir šim darbam atbilstoši apmācīta;

8) **epidemioloģiskā drošība** — profilakses, arī higiēnas, pretepidēmijas, ārstniecības un organizatorisko nosacījumu un pasākumu sistēma, kuras mērķis ir mazināt sabiedrības veselības apdraudējumu, ko izraisa infekcijas slimības un veselību ietekmējošo vides faktoru kaitīgā iedarbība;

9) **epidemioloģiskā izmeklēšana** — darba metode infekcijas slimību izraisītāju, avotu, pārešanas faktoru un izplatīšanās ceļu atklāšanai, kā arī profilakses un pretepidēmijas pasākumu organizēšanai;

10) **epidemioloģiskā novērošana** — regulāra epidemioloģiskās situācijas pārbaude epidēmijas perēklī infekcijas slimību inkubācijas periodā vai epidēmijas perēkļa pastāvēšanas laikā;

11) **epidemioloģiskā uzraudzība** — nepārtraukta, dinamiska un kompleksa infekcijas slimību izplatīšanās novērošana, nodrošinot sistemātisku epidemioloģisko datu vākšanu, analīzi, skaidrojumu un izplatīšanu, arī infekcijas slimību epidemioloģisko pētījumu veikšana, it īpaši tādos aspektos, kuri attiecas uz šo slimību izplatīšanos laikā, teritorijā, iedzīvotāju vidū, kā arī inficēšanās riska faktoru analīzi, ar mērķi izzināt, prognozēt un ietekmēt epidemioloģisko situāciju, veicot attiecīgus profilakses un pretepidēmijas pasākumus, kā arī izvērtēt to efektivitāti;

12) **epizootija** — dzīvnieku masveida saslimšana ar infekcijas slimību;

13) **imunitāte** — organisma neuzņēmība pret infekcijas slimībām;

14) **infekcijas slimības avots** — cilvēka vai dzīvnieka organisms vai vides objekts, kurā infekcijas slimības izraisītāji saglabājas, vairojas un izdalās vai var izdalīties, radot cilvēkiem inficēšanās draudus;

15) **infekcijas slimību izraisītāji** — baktērijas, vīrusi, riketsijas, spirohetas, hlamīdijas, mikoplazmas, sēnītes, viēšņi, helminti, mikroorganismu daļas, toksīni un citi bioloģiskie aģenti, kas, iekļūstot cilvēka organismā, var ierosināt slimību vai slimības izraisītāju nēsāšanu;

16) **infekcijas slimības perēklis** (arī epidēmijas perēklis) — vieta (teritorija), kuras robežās cilvēki var inficēties, nonākot saskarē ar infekcijas slimības avotu vai infekcijas slimības izraisītāju nēsātāju;

17) **infektologs** — ārsts, kurš apguvis akreditētu profesionālo izglītības programmu infektoloģijā, kas ietver teorētiskās zināšanas par infekcijas slimību diagnostiku, ārstēšanu un profilaksi un attiecīgas praktiskās iemaņas;

18) **infekcioza persona** — persona, kuras organisms satur un izdala vai var izdalīt ārējā vidē infekcijas slimības izraisītājus;

19) **inficēšanās** — infekcijas slimības izraisītāja iekļūšana cilvēka organismā, kā rezultātā rodas dažādas intensitātes infekcijas procesa attīstības formas;

20) **izolēšana** — pretepidēmijas pasākums infekciozo personu nošķiršanai no veselām personām, ārstēšanai un atbilstošu apstākļu nodrošināšanai, lai nepieļautu veselu personu inficēšanos;

21) **karantīna** — īpašs saimniecisko darbību, sabiedrisko dzīvi, ārstniecības, izglītības, sociālās aprūpes un citu iestāžu darbību un citādu darbību ierobežojošs režīms, ko nosaka, lai nepieļautu bīstamo un citu infekcijas slimību izplatīšanos ārpus epidēmijas perēkļa robežām;

22) **kontaktpersona** — cilvēks, kurš ir bijis tiešā vai netiešā kontaktā ar infekciozu personu vai uzturējies epidēmijas perēklī un kuram ir bijusi iespēja inficēties;

23) **laboratoriskā pārbaude** (testēšana) — cilvēku, dzīvnieku vai vides materiālu pārbaude ar dažādu veidu laboratoriskām metodēm infekcijas slimību izraisītāju klātbūtnes tiešai vai netiešai noteikšanai;

24) **medicīniskā novērošana** — inficēšanās riskam pakļauto personu veselības regulāra pārbaude infekcijas

slimības inkubācijas periodā;

25) **pamatotas aizdomas** — ar pierādījumiem pamatots secinājums, kuru, balstoties uz speciālām darba pienākumu veikšanai nepieciešamām zināšanām epidemioloģiskās drošības un ārstniecības jautājumos, izdara Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi, Veselības inspekcijas inspektori, ārstniecības personas vai citas amatpersonas to kompetencē esošo pienākumu pildīšanas laikā;

26) **pretepidēmijas pasākumi** (infekcijas slimību epidemioloģiskās kontroles pasākumi) — pasākumu kopums, ieskaitot infekcijas slimību gadījumu epidemioloģisko izmeklēšanu, infekcijas slimību izplatības apturēšanai un to likvidēšanai;

27) **primārā medicīniskā pārbaude** — personu aptauja un apskate, lai noteiktu infekcijas slimības pazīmes;

28) **profilakses pasākumi** — pasākumi infekcijas slimību izcelšanās un izplatīšanās novēršanai, cilvēku un vides veselības stiprināšanai (šādā nozīmē jāsaprot arī jēdzieni "profilakse" un "profilaktisks");

29) **slimnieks** — persona, kas saslimusi ar infekcijas slimību;

30) **vakcinācija** (potēšana) — specifisks profilakses pasākums, lai, ievadot vakcīnu, ierosinātu vai uzturētu organisma neuzņēmību pret kādu infekcijas slimību;

31) *(izslēgts ar 19.04.2018. likumu);*

32) **paaugstināta riska subjekts** — tiesību subjekts, kura darbības veids ir pakalpojumu sniegšana patērētājiem un kura darbības vai izmantojamo iekārtu darbības dēļ var plaši izplatīties infekcijas slimības vai kura darbība ir saistīta ar veselību ietekmējošo faktoru kaitīgo iedarbību un kurš ir pakļauts epidemioloģisko drošību regulējošo normatīvo aktu prasībām;

33) **references laboratorija** — noteiktā profilā akreditēta un pilnvarota laboratorija, kas nodarbojas ar infekcijas slimību diagnostiku, to izraisītāju noteikšanu un izpēti atbilstoši starptautiski atzītajām testēšanas metodēm un standartiem, veicina testēšanas metožu attīstību valstī;

34) **zoonoze** — infekcijas slimība, ar kuru slimo gan cilvēki, gan dzīvnieki;

35) **pandēmija** — epidēmija, kas skar plašas ģeogrāfiskas teritorijas vai kontinentus;

36) *(izslēgts ar 23.10.2014. likumu);*

37) **higiēna** — nosacījumu un praktisku pasākumu kopums, kas nepieciešams, lai samazinātu vai likvidētu vides faktoru (fizikālo, ķīmisko, bioloģisko) iespējami kaitīgo iedarbību, garantējot drošu un cilvēka veselībai nekaitīgu vidi un pakalpojumu sniegšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 22.04.2004., 06.04.2006., 07.06.2007., 27.09.2007., 10.04.2008., 12.11.2009., 04.10.2012., 23.10.2014. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

2.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir reglamentēt epidemioloģisko drošību un noteikt valsts institūciju, pašvaldību, fizisko un juridisko personu tiesības un pienākumus epidemioloģiskās drošības jomā, kā arī noteikt atbildību par šā likuma pārkāpšanu.

3.pants. Epidemioloģiskā drošība

(1) Epidemioloģiskā drošība ietver:

1) pasākumus veselīgas vides nodrošināšanai;

2) infekcijas slimību epidemioloģisko uzraudzību, tajā skaitā:

a) infekcijas slimību reģistrāciju, uzskaiti un saslimstības analīzi,

b) cilvēku, dzīvnieku un vides materiālu laboratoriskās pārbaudes infekcijas slimību izraisītāju cirkulācijas novērošanai,

c) iedzīvotāju imunitātes izpēti;

3) nodrošināšanu ar imūnbioloģiskiem preparātiem un iedzīvotāju vakcināciju;

4) slimnieku un infekciozo personu atklāšanu, uzskaiti, ārstēšanu un, ja nepieciešams, izolēšanu;

5) kontaktpersonu laboratoriskās pārbaudes, medicīnisko un epidemioloģisko novērošanu;

6) slimnieku un infekciozo personu profesionālās darbības ierobežošanu un aizliegšanu;

7) infekcijas slimību perēkļu atvēršanas pasākumus, kā arī pasākumus infekcijas slimību izraisītāju cirkulācijas pārtraukšanai ārējā vidē;

8) sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus;

9) iedzīvotāju informēšanu par epidemioloģisko situāciju un izglītošanu infekcijas slimību profilakses jautājumos;

10) likumā noteikto piespiedu līdzekļu piemērošanu par epidemioloģiskās drošības pasākumu nepildīšanu.

(2) Ministru kabinets nosaka epidemioloģiskās drošības pasākumus atsevišķu infekcijas slimību izplatības ierobežošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 12.11.2009. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

4.pants. Epidemioloģiskās drošības finansējums

(1) Epidemioloģiskās drošības pasākumus finansē no Veselības ministrijai iedalītajiem valsts budžeta līdzekļiem saskaņā ar likumu par valsts attiecīgā gada budžetu, tas ir, no dotācijas, no vispārējiem ieņēmumiem, ieņēmumiem par maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, kā arī no ziedojumiem un dāvinājumiem.

(2) Epidēmijas vai pandēmijas gadījumā, kā arī tādās ārkārtējās situācijās, kuras draud izraisīt epidēmiju, finansējumu papildu obligātajai vakcinācijai saskaņā ar šā likuma 30.panta trešo daļu, kā arī karantīnas un citu pasākumu veikšanai piešķir no valsts budžetā ārkārtējo situāciju novēršanai paredzētajiem līdzekļiem saskaņā ar likumu par valsts attiecīgā gada budžetu. Šādos gadījumos lēmumu par finansējuma piešķiršanu pieņem Ministru kabinets.

(3) Epidēmijas vai pandēmijas un tādu ārkārtējo situāciju novēršanā, kuras draud izraisīt epidēmiju vai pandēmiju, var iesaistīt pašvaldību līdzekļus, kā arī līdzekļus, kurus ziedojušas citas fiziskās un juridiskās personas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.2004. un 07.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2007.)

II nodaļa

Valsts institūciju un pašvaldību kompetence epidemioloģiskās drošības jomā

5.pants. Veselības ministrijas kompetence

(1) Veselības ministrija:

1) izstrādā un realizē valsts politiku infekcijas slimību profilaksē un apkarošanā, nodrošina darba koordināciju un vienotību šajā jomā;

2) izstrādā normatīvo aktu projektus par infekcijas slimību profilaksi un pretepidēmijas pasākumu veikšanu;

3) *(izslēgts ar 22.04.2004. likumu);*

- 4) koordinē infekcijas slimību apkarošanas un likvidācijas valsts un reģionālo programmu izstrādāšanu;
- 5) ārkārtējas situācijas vai katastrofas vai to draudu gadījumā iesniedz Ministru kabinetam priekšlikumus epidēmijas vai pandēmijas izcelšanās draudu novēršanai vai esošās epidēmijas apkarošanai;
- 6) kopīgi ar Izglītības un zinātnes ministriju koordinē iedzīvotāju izglītošanu infekcijas slimību profilakses jomā;
- 7) koordinē infekcijas slimību profilakses un pretepidēmijas pasākumos iesaistīto dienestu un institūciju darbību;
- 8) ar pakļauto institūciju starpniecību kontrolē ārstniecības, profilakses un pretepidēmijas pasākumu kvalitāti valstī;
- 9) izdod instrukcijas un ieteikumus atsevišķu infekcijas slimību, to sindromu vai infekcijas slimību grupu epidemioloģiskajai uzraudzībai un profilaksei;
- 10) *(izslēgts ar 23.10.2014. likumu).*

(2) Veselības ministrija var atsevišķu tās kompetencē esošu jautājumu veikšanu daļēji vai pilnīgi nodot ministrijas pārraudzībā un pakļautībā esošajām institūcijām.

(3) Veselības ministrija un tās pārraudzībā un pakļautībā esošās institūcijas sadarbojas ar ārvalstu un starptautiskajām veselības organizācijām epidemioloģiskās informācijas apmaiņas jomā.

(4) Ministru kabinets nosaka:

- 1) kārtību, kādā tiek piešķirts nacionālās references laboratorijas epidemioloģiskās drošības jomā statuss;
- 2) nacionālās references laboratorijas epidemioloģiskās drošības jomā pienākumus un tiesības;
- 3) nacionālās references laboratorijas epidemioloģiskās drošības jomā statusa anulēšanas un darbības apturēšanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.2004., 22.04.2004., 07.06.2007. un 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

6.pants. Veselības inspekcijas kompetence

(1) Veselības inspekcija ir Veselības ministrijas padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas darbojas saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu nolikumu.

(2) Veselības inspekcija epidemioloģiskās drošības jomā kontrolē normatīvajos aktos noteikto profilakses un pretepidēmijas prasību izpildi jebkurā objektā Latvijas Republikas teritorijā.

(3) Veselības inspekcijas amatpersonām ir tiesības:

- 1) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā no fiziskajām un juridiskajām personām pieprasīt savu uzdevumu veikšanai nepieciešamo informāciju Veselības inspekcijas kompetencē esošajos jautājumos;
- 2) pildot dienesta pienākumus, apmeklēt jebkuru objektu Latvijas Republikas teritorijā neatkarīgi no tā piederības un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt attiecīgā objekta vai atsevišķu priekšmetu apskati, ja ir pamatotas aizdomas, ka tas var saturēt vai pārnest infekcijas slimību izraisītājus, vai ir saistīts ar veselību ietekmējošo faktoru kaitīgo iedarbību;
- 3) pieņemt lēmumus par paaugstināta riska subjekta darbības apturēšanu;
- 4) administratīvi sodīt vainīgās personas par normatīvo aktu pārkāpšanu.

(4) Veselības inspekcija novērtē vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību, sniedz priekšlikumus cilvēka veselībai nekaitīgas vides nodrošināšanai un pēc pieprasījuma novērtē higiēnas prasību izpildi, kā arī informē institūcijas un iedzīvotājus par peldūdens kvalitāti.

(5) Ministru kabinets nosaka apmēru un kārtību, kādā maksājama valsts nodeva par šādiem Veselības inspekcijas sniegtajiem pakalpojumiem:

1) par atzinuma par aizsargjoslas saskaņošanu ap ūdens ņemšanas vietām sagatavošanu;

2) *(izslēgts ar 04.10.2012. likumu);*

3) par atzinuma par ūdens apgādes sistēmā konstatēto apdraudējumu cilvēka veselībai un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem sagatavošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004., 22.04.2004., 27.09.2007., 10.04.2008., 12.11.2009., 01.12.2009., 16.06.2010., 04.10.2012. un 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

7.pants. Slimību profilakses un kontroles centra kompetence

(1) Slimību profilakses un kontroles centrs:

1) *(izslēgts ar 12.11.2009. likumu);*

2) plāno un koordinē infekcijas slimību profilakses un apkarošanas pasākumus;

3) piedalās infekcijas slimību profilakses un apkarošanas valsts programmu projektu izstrādāšanā un īstenošanā, kā arī sadarbojas ar ārvalstu un starptautiskajām epidemioloģiskās uzraudzības institūcijām;

4) nodrošina epidemioloģisko uzraudzību, vāc, uzkrāj un analizē datus par:

a) cilvēku saslimstību ar infekcijas slimībām (slimnieku un infekciozo personu reģistrācija un uzskaitē),

b) slimnieku, infekciozo personu un kontaktpersonu laboratorisko pārbaužu rezultātiem,

c) infekcijas slimību izraisītāju cirkulāciju ūdeņos un citos vides objektos, pārtikas produktos, kā arī infekcijas slimību pārnēsātāju vidū,

d) iedzīvotāju vakcināciju un imunitāti;

5) koordinē imunizācijas valsts politikas īstenošanu, novērtē tās efektivitāti, plāno iedzīvotāju vakcināciju, organizē un veic iedzīvotāju specifiskās imunitātes izpēti;

6) veic epidemioloģisko izmeklēšanu, organizē vides objektu un kontaktpersonu laboratorisko pārbaudi, organizē profilakses un pretepidēmijas pasākumus infekcijas slimību perēkļos;

7) informē un konsultē ieinteresētās personas, institūcijas un iedzīvotājus ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, izplata īpašus informatīvos materiālus par infekcijas slimību profilaksi un apkarošanu, kā arī par epidemioloģisko situāciju valstī un brīdina par epidēmijām ārvalstīs;

8) *(izslēgts ar 12.11.2009. likumu);*

9) informē attiecīgas kontrolējošās institūcijas par šā likuma un citu epidemioloģisko drošību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem, ja tie konstatēti, veicot epidemioloģisko izmeklēšanu;

10) veic nezināmas izcelsmes apdraudējuma izraisītu saslimšanas gadījumu epidemioloģisko izmeklēšanu, tajā skaitā atklāj kontaktpersonas, organizē vides objektu un kontaktpersonu laboratorisko pārbaudi, ja iespējams, organizē profilakses un slimības izplatību ierobežojošus pasākumus, ieskaitot kontaktpersonu medicīnisko novērošanu un, ja nepieciešams, izolēšanu.

(2) Veicot epidemioloģisko uzraudzību vai epidemioloģisko izmeklēšanu, Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologiem ir tiesības:

1) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā no fiziskajām un juridiskajām personām pieprasīt savu uzdevumu veikšanai nepieciešamo informāciju;

2) pildot dienesta pienākumus, apmeklēt jebkuru objektu Latvijas Republikas teritorijā neatkarīgi no tā piederības un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt attiecīgā objekta vai atsevišķu priekšmetu apskati, ja ir pamatotas aizdomas, ka tas var saturēt vai pārnest infekcijas slimību izraisītājus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004., 22.04.2004., 07.06.2007., 12.11.2009., 04.10.2012. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

7.¹ pants. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta kompetence

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests koordinē un organizē sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus sabiedrības veselības apdraudējuma vai katastrofas gadījumā, kā arī citās ārkārtas situācijās.

(12.11.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2010.)

8.pants. Pašvaldību kompetence

(1) Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un gadījumos pašvaldības var pieņemt lēmumus par pasākumiem epidēmiju un to seku novēršanai.

(2) Pašvaldības gadījumos, kad draud izplatīties infekcijas slimības (izņemot bīstamās infekcijas slimības), ir tiesīgas pēc Slimību profilakses un kontroles centra reģionālās nodaļas vadītāja vai Veselības inspekcijas vietējās struktūrvienības vadītāja ieteikuma pieņemt lēmumu par karantīnas pasākumu noteikšanu izglītības, ārstniecības un sociālās aprūpes iestādēs, sabiedrisko pasākumu rīkošanas vai peldvietu lietošanas ierobežošanu vai aizliegšanu, kā arī par pašvaldības noteikto karantīnas vai citu ierobežojošu pasākumu atcelšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 27.09.2007., 12.11.2009. un 04.10.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.11.2012.)

III nodaļa Epidemioloģiskā uzraudzība un epidemioloģiskā informācija

9.pants. Epidemioloģiskās uzraudzības finansēšana

(1) *(Izslēgta ar 07.06.2007. likumu.)*

(2) Epidemioloģisko uzraudzību finansē no valsts budžeta. Tās finansēšanā var piedalīties arī pašvaldības un citas fiziskās un juridiskās personas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.2004. un 07.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2007.)

10.pants. Infekcijas slimību reģistrācija

Kārtību, kādā reģistrējami infekcijas slimību gadījumi, cilvēku un dzīvnieku inficēšanās gadījumi un infekcijas slimību izraisītāju konstatēšanas gadījumi, nosaka Ministru kabinets.

11.pants. Epidemioloģiskās uzraudzības statistika

(1) Epidemioloģiskās uzraudzības statistikas dati vācami, reģistrējami un apkopojami saskaņā ar Statistikas likumu.

(2) Epidemioloģiskās uzraudzības statistiku finansē no valsts budžeta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

12.pants. Informācija par infekcijas slimību izplatību un epidemioloģisko situāciju Latvijā

(1) Fiziskās un juridiskās personas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgas saņemt no kompetentām valsts institūcijām informāciju par infekcijas slimību izplatību un epidemioloģisko situāciju Latvijā.

(2) Oficiālās informācijas sniegšanu, arī Pasaules veselības organizācijai un Eiropas Savienības institūcijām, par epidemioloģisko situāciju Latvijā nodrošina Veselības ministrija vai cita tās pilnvarota institūcija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.2004. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 02.05.2004.)

13. pants. Pienākums neizpaust informāciju par infekcijas slimību gadījumiem

(1) Informācija par personām, kurām ir infekcijas slimības, un par personām, attiecībā uz kurām pastāv pamatotas aizdomas, ka tās inficējušās ar infekcijas slimībām, kā arī par mirušajiem, kuru nāvi izraisījušas infekcijas slimības, izmantojama tikai ārstniecības procesā, epidemioloģiskajā uzraudzībā, profilakses un pretepidēmijas pasākumu organizēšanā un veikšanā tādā apjomā, kāds nepieciešams, lai nepieļautu infekcijas slimību izplatīšanos.

(2) Atbilstoši šim likumam un pacientu tiesības regulējošiem normatīvajiem aktiem šā panta pirmajā daļā minēto informāciju ir tiesīgas apstrādāt:

1) ārstniecības personas un ārstniecības iestādes — infekcijas slimību ārstēšanai un pacientu medicīnisko pārbaūžu organizēšanai, profilakses un pretepidēmijas pasākumu veikšanai;

2) Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi — infekcijas slimību reģistrēšanai, epidemioloģiskās izmeklēšanas un uzraudzības veikšanai, pretepidēmijas pasākumu organizēšanai;

3) Veselības inspekcija — pretepidēmijas pasākumu uzraudzībai un kontrolei;

4) citas par pretepidēmijas pasākumu veikšanu atbildīgās personas — Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologu noteikto profilakses un pretepidēmijas pasākumu organizēšanai un veikšanai infekcijas slimības perēklī.

(19.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

IV nodaļa Ārstniecības personu tiesības un pienākumi infekcijas slimību gadījumos

14.pants. Ārstniecības personu tiesības un pienākumi infekcijas slimību gadījumos

(1) Ja ārstniecības persona konstatējusi, ka pacientam ir infekcijas slimība, vai pastāv pamatotas aizdomas par viņa inficēšanos, ārstniecības personas pienākums ir:

1) nekavējoties organizēt pacientam medicīnisko pārbaudi un ārstēšanu;

2) organizēt nepieciešamās laboratoriskās pārbaudes diagnozes precizēšanai;

3) pieprasīt no pacienta ziņas, kas nepieciešamas pretepidēmijas pasākumu organizēšanai, arī ziņas par kontaktpersonām un iespējamiem infekcijas slimības avotiem;

4) reģistrēt infekcijas slimības gadījumu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā;

5) veikt Ministru kabineta noteiktos pretepidēmijas pasākumus.

(2) Ārstniecības persona nav tiesīga, izņemot citos normatīvajos aktos paredzētos gadījumus, atteikties veikt pacienta primāro medicīnisko pārbaudi un ņemt materiālu laboratoriskai pārbaudei, ja tai ir radušās pamatotas aizdomas, ka pacients inficējies ar infekcijas slimību un var to izplatīt.

(3) Ārstniecības personas pienākums ir sniegt pacientam neatliekamo medicīnisko palīdzību, līdz infektologs vai cita atbilstoši apmācīta ārstniecības persona pārņem pacienta ārstēšanu.

(4) Ar bīstamām infekcijas slimībām saslimušās personas drīkst ārstēt infektologi vai citas ārstniecības personas atbilstoši savai specializācijai, ja nepieciešams — pieaicinot par konsultantiem citus speciālistus.

(5) (Izslēgta ar 23.10.2014. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004., 06.04.2006., 12.11.2009., 04.10.2012., 23.10.2014. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

V nodaļa Pretepidēmijas pasākumi

15.pants. Nosacījumi pretepidēmijas pasākumu veikšanai

Pretepidēmijas pasākumi veicami, ja tiek konstatēts:

1) infekcijas slimības perēklis, apstākļi, kuros šāds perēklis var izveidoties, vai ir radušās pamatotas aizdomas, ka šāds perēklis vai apstākļi jau pastāv,

2) slimnieks vai inficēta persona, vai persona, par kuru radušās pamatotas aizdomas, ka tā inficējusies ar infekcijas slimību, vai infekcijas slimības izraisīts nāves gadījums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.2004., 22.04.2004. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

16.pants. Pretepidēmijas pasākumu organizēšana

(1) Epidemiologa iesaistīšanās pretepidēmijas pasākumu organizēšanā ir obligāta, ja tiek konstatēti šā likuma 15.pantā minētie nosacījumi un ir saņemta informācija par:

1) infekcijas slimību izraisīto sabiedrības veselības ārkārtējo situāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanu;

2) vismaz diviem infekcijas slimību gadījumiem, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka šie gadījumi ir savstarpēji saistīti un to cēlonis ir pārtika, dzeramais ūdens vai peldūdens un inficēšanās notikusi vai ir saistīta ar konkrēto paaugstināta riska subjektu, pakalpojumu sniegšanu pārtikas aprītē vai piedalīšanos publiskā pasākumā;

3) vismaz diviem infekcijas slimību gadījumiem, kas izplatās ar asinīm, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka šie gadījumi ir savstarpēji saistīti un inficēšanās notikusi pakalpojuma sniegšanas laikā (izņemot prostitūciju jeb seksuālo pakalpojumu sniegšanu par maksu);

4) gadījumu vai situāciju, kad saskaņā ar epidemioloģisko jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem ir nepieciešama epidemiologa rīcība infekcijas slimību perēklī;

5) situāciju, ka pastāv pamatotas aizdomas par nopietnu sabiedrības veselības apdraudējumu (strauja un grūti kontrolējama reģistrējamās infekcijas izplatīšanās).

(2) (Izslēgta ar 30.03.2000. likumu)

(3) Pirms epidemiologa iesaistīšanās pretepidēmijas pasākumu organizēšanā, kā arī tad, ja šī iesaistīšanās nav obligāta, ārstniecības personas pienākums ir organizēt neatliekamās pretepidēmijas pasākumus un pēc epidemiologa vai Veselības inspekcijas inspektora pieprasījuma sniegt tiem informāciju par šiem pasākumiem un citu epidemioloģiskās uzraudzības nodrošināšanai nepieciešamo informāciju.

(4) Veselības inspekcijas inspektoram ir tiesības grozīt, atcelt vai papildināt ārstniecības personas vai epidemiologa norādījumus attiecībā uz pretepidēmijas pasākumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004., 22.04.2004., 06.04.2006., 27.09.2007., 23.10.2014. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

17.pants. Personu informēšana

Ārstniecības personas pienākums ir informēt slimnieku vai inficēto personu (vai personas, kas veic to aprūpi) par infekcijas slimības izplatīšanās ceļiem un individuālās profilakses pasākumiem.

(12.11.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

18. pants. Personu tiesības un pienākumi

(1) Personām, kurām ir infekcijas slimības pazīmes vai kurām ir radušās aizdomas par inficēšanos, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības uz:

- 1) medicīnisko pārbaudi, konsultācijām infekcijas slimības diagnozes noteikšanai, arī uz anonīmām medicīniskām un laboratoriskām pārbaudēm, ja sabiedrības veselību neapdraud šīs infekcijas slimības uzliesmojums vai epidēmija;
- 2) konfidenciālu laboratorisko pārbaudi, ārstēšanu, konsultācijām veselības jautājumos;
- 3) nepieciešamo pretepidēmijas pasākumu veikšanu šo personu dzīvesvietā, darba vai uzturēšanās vietā.

(2) *(Izslēgta ar 23.10.2014. likumu)*

(3) Personas pienākums ir nepakļaut citas personas inficēšanās riskam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 23.10.2014. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

19.pants. Kontaktpersonu noteikšana, primārā medicīniskā pārbaude, laboratoriskā pārbaude un medicīniskā novērošana

(1) Kontaktpersonu noteikšana, primārā medicīniskās pārbaudes, laboratoriskās pārbaudes un medicīniskās novērošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) Medicīniski novērojamās kontaktpersonas nedrīkst izolēt un nedrīkst ierobežot to pārvietošanās brīvību. Ārstniecības persona un epidemiologs var pieprasīt, lai persona noteiktos termiņos ierodas norādītajā ārstniecības iestādē. Bīstamas infekcijas slimības gadījumā medicīniski novērojamai kontaktpersonai ārstniecības persona piedāvā brīvprātīgu izolēšanu ārstniecības iestādē vai pašizolēšanos dzīvesvietā (mājas karantīna) infekcijas slimības inkubācijas laikā.

(3) Ja medicīniski novērojamā kontaktpersona maina dzīvesvietu, tās pienākums ir paziņot par to ārstniecības iestādei, kas veic medicīnisko novērošanu. Informācija par šo personu nododama attiecīgajai ārstniecības iestādei šīs personas turpmākajā dzīvesvietā medicīniskās novērošanas turpināšanai.

(4) *(Izslēgta ar 12.11.2009. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.2004., 22.04.2004., 06.04.2006., 07.06.2007., 12.11.2009. likumu un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

20.pants. Obligātā medicīniskā un laboratoriskā pārbaude, izolēšana un ārstēšana

(1) Ministru kabinets apstiprina infekcijas slimību sarakstu un nosaka kārtību, kādā personas, kuras inficējušās ar kādu no sarakstā minētajām infekcijas slimībām vai par kuru inficēšanos ir radušās pamatotas aizdomas, vai atsevišķas iedzīvotāju grupas tiek pakļautas obligātajai medicīniskajai un laboratoriskajai pārbaudei, izolēšanai vai ārstēšanai.

(2) Izolēšana veicama personas dzīvesvietā vai ārstniecības iestādē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

21.pants. Nosacījumi izolēšanai ārstniecības iestādē

(1) Personu, kura inficējusies ar infekcijas slimību vai par kuras inficēšanos ir radušās pamatotas aizdomas, var izolēt ārstniecības iestādē tikai tad, ja:

- 1) šī infekcijas slimība ir iekļauta šā likuma 20.panta pirmajā daļā minētajā sarakstā;
- 2) izolēšana ir nepieciešama, lai novērstu cilvēku inficēšanos ar infekcijas slimību, un citi pretepidēmijas pasākumi nevar apturēt šīs slimības izplatīšanos, jo:
 - a) persona nepakļaujas ārstniecības personas norādījumiem attiecībā uz ārstēšanu un noteiktā režīma

ievērošanu,

b) persona nav spējīga izpildīt ārstniecības personas norādījumus pilnā apjomā un noteiktā laikā,

c) personas dzīvesvietā nav iespējams ārstēšanas laikā nodrošināt nepieciešamos apstākļus, lai nepieļautu citu personu inficēšanos.

(2) Izolēšana ārstniecības iestādē ir jāpārtrauc, ja persona ievēro noteikto režīmu un pilda ārstniecības personas norādījumus, kā arī tad, ja vairs nepastāv citi šajā pantā minētie apstākļi.

(3) Slimnieks tiek izolēts uz laiku, līdz izdalās infekcijas slimības izraisītāji, izņemot gadījumus, kad ārstniecības persona nosaka citādi.

(4) Personu, kura inficējusies ar kādu no šā likuma 20.panta pirmajā daļā minētajām infekcijas slimībām vai par kuras inficēšanos ir radušās pamatotas aizdomas, saskaņā ar šā panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem drīkst izolēt medicīniskās un laboratoriskās pārbaudes veikšanai uz laiku, kas nepieciešams šo pārbaudu veikšanai. Izolēšana šajos gadījumos jāizbeidz, tiklīdz tiek saņemti laboratoriskās pārbaudes rezultāti, kas apliecina, ka izolētā persona nav inficēta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2014. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

22.pants. Piespiedu izolēšana ārstniecības iestādē, medicīniskā un laboratoriskā pārbaude

(1) Ja ir šā likuma 21.panta pirmajā daļā minētie nosacījumi, taču inficēzā persona izvairās no izolēšanas, tā izolējama piespiedu kārtā.

(2) Lēmumu par personas piespiedu izolēšanu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā pieņem Veselības inspekcijas vadītājs vai viņa vietnieki pēc ārstniecības personas pieprasījuma. Šā lēmuma izpildi kontrolē Veselības inspekcijas inspektori.

(3) Veselības inspekcijas inspektori ir tiesīgi izdot rīkojumu par šā likuma 19.panta pirmajā daļā minēto personu obligāto medicīnisko un laboratorisko pārbaudi.

(4) Ja persona atsakās pildīt Veselības inspekcijas vadītāja vai viņa vietnieku lēmumu par tās izolēšanu ārstniecības iestādē, medicīniskās un laboratoriskās pārbaudes veikšanu, šo personu minētajā iestādē piespiedu kārtā nogādā policijas darbinieks ārstniecības personas vai Veselības inspekcijas inspektora klātbūtnē. Ja nepieciešams, policija izolēšanas vietā nodrošina apsardzi. Policijas darbiniekiem jāievēro nepieciešamās individuālās epidemioloģiskās aizsardzības prasības, kuras nosaka ārstniecības persona, epidemiologs vai Veselības inspekcijas inspektors.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 27.09.2007. un 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

23.pants. Higiēniskais un pretepidēmiskais režīms ārstniecības iestādē

(1) Higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasības ārstniecības iestādēs, lai nepieļautu infekcijas slimību izplatīšanos, nosaka Ministru kabinets.

(2) Izolētajai personai ārstniecības iestādē jānodrošina iespēja sazināties ar citām personām, ja tas nerada infekcijas slimības izplatīšanās draudus.

(3) Izolētā persona drīkst atstāt ārstniecības iestādes teritoriju vai tās daļu, kas paredzēta personas izolēšanai, kā arī nodot sūtījumus citām personām tikai ar ārstniecības personas atļauju, ja šī izolētā persona nevar radīt inficēšanās draudus citām personām. Ārstniecības personai ir tiesības organizēt izolētās personas nododamo sūtījumu dezinfekciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 02.05.2004. Sk. Pārejas noteikumus.)

24.pants. Fizisko un juridisko personu pienākumi un tiesības epidemioloģiskās izmeklēšanas, uzraudzības un kontroles laikā

(1) Fiziskās un juridiskās personas nedrīkst traucēt epidemiologam un Veselības inspekcijas inspektoram veikt epidemioloģisko izmeklēšanu, uzraudzību un kontroli.

(2) Fizisko un juridisko personu pienākums ir sniegt epidemiologam un Veselības inspekcijas inspektoram nepieciešamās ziņas.

(2¹) Fiziskajām un juridiskajām personām ir pienākums pildīt epidemiologa un pretepidēmijas pasākumus veicošā Veselības inspekcijas inspektora norādījumus, lai novērstu inficēšanās risku citu cilvēku veselībai. Ārstnieciskas manipulācijas fiziskajai personai var veikt ar tās informēto piekrišanu.

(3) Fiziskajām un juridiskajām personām ir tiesības saņemt no epidemioloģiskās izmeklēšanas veicējiem informāciju par epidemioloģiskās izmeklēšanas un novērošanas pamatotību, norisi un rezultātiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.09.2007. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

25.pants. Vides paraugu ņemšana laboratoriskajai pārbaudei

(1) Slimību profilakses un kontroles centrs, veicot epidemioloģisko izmeklēšanu, kā arī epidemioloģiskās novērošanas laikā, bet Veselības inspekcija, veicot kontroli epidemioloģiskās drošības jomā, ir tiesīgi ņemt paraugus laboratoriskajai pārbaudei no jebkuriem vides objektiem, priekšmetiem un pārtikas produktiem.

(2) Īpašniekam, valdītājam vai to pilnvarotai personai ir tiesības organizēt paraugu neatkarīgu kontrolpārbaudi akreditētā vai citādi ekvivalenti novērtētā laboratorijā. Šajā gadījumā paraugu pārbaudes izdevumus sedz īpašnieks vai valdītājs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004., 07.06.2007., 27.09.2007., 12.11.2009. un 04.10.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.11.2012.)

26.pants. Personu pienākums pakļauties epidemioloģiskajai izmeklēšanai, medicīniskajai un laboratoriskajai pārbaudei un medicīniskajai novērošanai

Ja par kādu personu radušās pamatotas aizdomas, ka tā ir atradusies šā likuma 15.pantā minētajos apstākļos vai inficējusies ar kādu no infekcijas slimībām, šīs personas pienākums ir:

1) pakļauties ārstniecības personas un epidemiologa ieteiktajai medicīniskajai un laboratoriskajai pārbaudei un medicīniskajai novērošanai, kā arī nodot nepieciešamos materiālus laboratoriskajai pārbaudei;

2) sniegt ārstniecības personai un epidemiologam pēc viņu pieprasījuma:

a) informāciju par infekcijas slimības avotiem, par iespējamās inficēšanās laiku, vietu un apstākļiem,

b) informāciju par personu vai personām, kuras tā varēja inficēt,

c) citas ziņas, kurām ir nozīme pretepidēmijas pasākumu organizēšanā un veikšanā;

3) pakļauties Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologa un Veselības inspekcijas inspektora pieprasījumam pārbaudīt tās dzīvesvietas higiēniskos apstākļus un sniegt informāciju par dzīvesvietas vai uzturēšanās vietas maiņu pretepidēmijas pasākumus reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 27.09.2007., 12.11.2009. un 04.10.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.11.2012.)

27.pants. Dezinfekcija, dezinfekcija, deratizācija

(1) Teritorijas un objektu uzturēšana un sakopšana, nodrošinot kaitīgo posmkāju un grauzēju iznīcināšanu un nepieļaujot to ieviešanos, ir teritorijas vai objekta īpašnieka vai viņa pilnvarotas personas (ja tāda ir) pienākums.

(2) Ministru kabinets nosaka:

1) dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pasākumu veikšanas un finansēšanas kārtību infekcijas slimības perēklī;

2) prasības attiecībā uz profilaktiskās dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pakalpojumu sniegšanu objektā vai teritorijā, kā arī prasības attiecībā uz to darbinieku kvalifikāciju, kuri sniedz minētos pakalpojumus;

3) prasības izglītības iestādei, kurā apmāca profilaktiskās dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pakalpojumu sniedzējus, mācību programmas paraugu un pakalpojumu sniedzēja apliecības paraugu.
(12.11.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

28.pants. Zoonožu profilakse un apkarošana

Ja dzīvniekam tiek konstatēta zoonoze vai ir radušās pamatotas aizdomas, ka šīs slimības izraisītāji atrodas dzīvnieka organismā vai ārējā vidē, un ir draudi, ka ar šo slimību var inficēties arī cilvēki, nepieciešamos pretepidēmijas pasākumus organizē un veic Slimību profilakses un kontroles centrs, bet dzīvnieku saslimšanas gadījumos — Pārtikas un veterinārais dienests, savstarpēji saskaņojot savu darbību.

(22.04.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2009., 04.10.2012. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

29.pants. Rīcība ar miruša cilvēka ķermeni, lai novērstu infekcijas slimības izplatīšanos

Kārtību, kādā miruša cilvēka ķermeni ievie valstī vai izved no tās, kā arī kārtību, kādā no infekcijas slimības miruša cilvēka ķermeni pārvadā, glabā, apbedī vai kremē un kādā tiek veikta pēc slimnieka nāves obligātā patoloģiskā izmeklēšana diagnozes precizēšanai, nosaka Ministru kabinets.

(22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2004.)

VI nodaļa

Vakcinācija un darbs ar infekcijas slimību izraisītājiem

30.pants. Vakcinācijas vispārīgie noteikumi

(1) Infekcijas slimības, pret kurām personas vakcinējamās obligāti, kā arī šīs vakcinācijas kārtību un vakcinējamo personu loku nosaka Ministru kabinets. Izdevumus par vakcināciju pret minētajām slimībām sedz no gadskārtējā valsts budžetā šim nolūkam paredzētajiem līdzekļiem.

(2) Personas, kuras tiek nodarbinātas darbos, kas saistīti ar paaugstinātu inficēšanās risku, kā arī audzēkņi un studenti, kuri mācību vai prakses laikā saskaras vai var saskarties ar infekcijas slimību izraisītājiem, vakcinējami obligāti. Infekcijas slimības, pret kurām veicama vakcinācija, un darbus, kas saistīti ar paaugstinātu inficēšanās risku, kā arī vakcinācijas kārtību nosaka Ministru kabinets. Izdevumus, kas saistīti ar šo vakcināciju, sedz darba devējs vai izglītības iestāde.

(3) Ja sākusies epidēmija vai pandēmija vai pastāv tās draudi, var izsludināt papildu obligāto vakcināciju Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(4) Vakcinācijas, kas nav paredzētas šā panta pirmajā un otrajā daļā, ir brīvprātīgas, individuālas, un visus izdevumus, kas saistīti ar tām, sedz vakcinējamā persona vai tās darba devējs, vai citas fiziskās un juridiskās personas. Ministru kabinets nosaka atvieglojumus atsevišķām iedzīvotāju grupām ar vakcināciju saistīto izdevumu apmaksai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 06.04.2006. un 07.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2007.)

31.pants. Vakcinācijas nosacījumi

(1) Vakcinācijai drīkst lietot tikai tādas vakcīnas, kuras ir iekļautas Latvijas Zāļu reģistrā vai kuru izplatīšana ir atļauta saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

(2) Personas, kas nodarbojas ar vakcīnu uzglabāšanu un pārvadāšanu, ir atbildīgas par vakcīnu drošības, nekaitīguma un kvalitātes saglabāšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par zāļu ieviešanas, izvešanas un izplatīšanas noteikumiem un zāļu lieltirgotavu atvēršanas un darbības prasībām.

(3) Vakcināciju drīkst veikt tikai sertificēta ārstniecības persona.

(4) Par veikto vakcināciju ir jāizdara ieraksts vakcinētās personas potēšanas pasē.

(5) Ministru kabinets nosaka obligātās minimālā nodrošinājuma prasības vakcinācijas veikšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004., 22.04.2004. un 07.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2007.)

32.pants. Vakcinācijas izraisītās komplikācijas

(1) Ārstniecības personai, kura konstatējusi vakcinācijas izraisītās komplikācijas, ir pienākums nekavējoties ziņot par to Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(2) Vakcinācijas izraisītās komplikācijas izmeklē Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi, bet ārstniecības personu darbību vērtē Veselības inspekcija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 29.01.2004., 22.04.2004., 27.09.2007., 12.11.2009. un 04.10.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.11.2012.)

33.pants. Darbs ar infekcijas slimību izraisītājiem

(1) Darbu ar infekcijas slimību izraisītājiem drīkst veikt zinātniskajās iestādēs vai šā darba veikšanai akreditētās vai citādi atzītās iestādēs, arī laboratorijās.

(2) Par darbu ar infekcijas slimību izraisītājiem uzskata:

- 1) eksperimentus ar vairotiespējīgiem infekcijas slimību izraisītājiem;
- 2) mikrobioloģiskās un seroloģiskās pārbaudes infekcijas slimību konstatēšanai un izdalīto izraisītāju izpētei;
- 3) infekcijas slimību izraisītāju likvidēšanu;
- 4) vairotiespējīgo infekcijas slimību izraisītāju pārvadāšanu, uzglabāšanu, apmaiņu;
- 5) serumu un vakcīnu izgatavošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 02.05.2004.)

VII nodaļa Profesionālās darbības nosacījumi epidemioloģiskās drošības garantēšanai

34. pants. Prasības personām, kuras nodarbinātas ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai saistītos darbos

(1) Personas, kuras tiek nodarbinātas ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai saistītos darbos, šādos darbos (arī mācību prakses laikā) aizliegts nodarbināt, ja radušās aizdomas par personas inficēšanos ar infekcijas slimību. Ministru kabinets nosaka:

- 1) darbus, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai;
- 2) infekcijas slimības, ar kurām saslimušās vai inficējušās personas vai personas, par kurām radušās aizdomas, ka tās saslimušās vai inficējušās, aizliegts nodarbināt ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai saistītos darbos;
- 3) iespējamās infekcijas slimību simptomus;
- 4) darba devēja un darbinieka pienākumus, ja persona ir saslimusi ar infekcijas slimību vai inficējusies ar to vai ir aizdomas par personas saslimšanu vai inficēšanos ar infekcijas slimību;
- 5) obligāto pirmreizējo un periodisko veselības pārbaūžu veikšanas kārtību, to personu loku, kuras ir pakļautas minētajām veselības pārbaudēm, kā arī veselības pārbaūžu periodiskumu un apjomu.

(2) Izdevumus, kas saistīti ar personas obligāto periodisko veselības pārbaudi, sedz darba devējs. Izdevumus, kas saistīti ar obligāto pirmreizējo veselības pārbaudi pirms darba tiesisko attiecību uzsākšanas, pēc savstarpējas vienošanās sedz attiecīgā persona no saviem līdzekļiem vai darba devējs.

(19.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

35.pants. Profesionālās darbības ierobežojumi

(Izslēgts ar 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

VIII nodaļa.

Karantīna un sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi

(Nodaļas nosaukums 12.11.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

36.pants. Karantīna bīstamo infekcijas slimību gadījumā

(1) Pastāvot bīstamu infekcijas slimību izplatīšanās draudiem Latvijas Republikas teritorijā, Ministru prezidents pēc veselības ministra priekšlikuma izsludina karantīnu un ar rīkojumu nosaka karantīnas režīmu. Karantīnas režīmu atsevišķā objektā (ēkā, ražotnē u.tml.) nosaka veselības ministrs ar savu rīkojumu, bet atsevišķos Nacionālo bruņoto spēku objektos — Nacionālo bruņoto spēku komandieris pēc saskaņošanas ar veselības ministru.

(2) Karantīna ietver:

- 1) izsludinātās karantīnas teritorijas robežas šķērsošanas ierobežojumus;
- 2) nepieciešamos pretepidēmijas pasākumus attiecībā uz personām, transportlīdzekļiem, kas izbrauc no karantīnas teritorijas, un izvedamajām kravām, kā arī, ja nepieciešams, — pretepizootijas pasākumus;
- 3) sabiedrisko pasākumu un saimnieciskās darbības ierobežojumus izsludinātajā karantīnas teritorijā;
- 4) citus pretepidēmijas pasākumus, kas minēti šajā likumā un citos normatīvajos aktos.

(3) Karantīnas pasākumu koordinācijai tiek izveidota komisija, kuru vada Ministru prezidents vai viņa pilnvarots pārstāvis. Ja karantīnu noteicis veselības ministrs, viņš arī izveido attiecīgu komisiju un nosaka tās vadītāju.

(4) Karantīnu izsludina ar masu saziņas līdzekļu starpniecību. Masu saziņas līdzekļu pienākums ir sniegt nepieciešamo informāciju noteiktā laikā un apjomā.

(5) Par gadījumiem, kad ar Ministru kabineta rīkojumu tiek noteikta karantīna, Veselības ministrija nekavējoties paziņo Pasaules veselības organizācijai.

(6) Karantīnas pasākumu veikšanu finansē no valsts budžeta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000. un 29.01.2004. likumu, kas stājas spēkā 25.02.2004.)

36.¹ pants. Karantīna citu infekcijas slimību gadījumā

Karantīnas pasākumus citu infekcijas slimību izplatīšanās novēršanai ārstniecības, sociālās aprūpes un izglītības iestādēs nosaka attiecīgās iestādes vadītājs pēc ārstniecības personas vai epidemiologa priekšlikuma.

(30.03.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2010.)

36.² pants. Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi

(1) Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi šā likuma izpratnē ir preventīvo un reaģēšanas pasākumu kopums, ko veic valsts un pašvaldību iestādes, kā arī komersanti, lai novērstu vai mazinātu sabiedrības veselības apdraudējumus sakarā ar bīstamu infekcijas slimību, to izraisītāju un toksisko vielu izplatīšanās risku, kā arī sakarā ar neparastas vai neparedzētas infekcijas vai citas slimības konstatēšanu vai slimības uzliesmojumu valsts teritorijā.

(2) Kārtību, kādā veicami sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi, nosaka Ministru kabinets.
(12.11.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

37.pants. Medicīniski sanitārie pasākumi
(Izslēgts ar 12.11.2009. likumu, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

VIII¹ nodaļa

Paaugstināta riska subjekta darbības vai tā sniegtā pakalpojuma apturēšana

(Nodaļa 10.04.2008. likuma redakcijā; nodaļas nosaukums 23.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

37.¹ pants. Darbības apturēšanas subjekti

Lēmumu par paaugstināta riska subjekta darbības vai tā sniegtā pakalpojuma apturēšanu, ja ir pārkāpti epidemioloģiskās drošības jomu regulējošie normatīvie akti, pieņem Veselības inspekcijas vadītājs un viņa vietnieki, kā arī Veselības inspekcijas kontroles nodaļu vadītāji un viņu vietnieki.

(23.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

37.² pants. Darbības apturēšana

(1) Ja Veselības inspekcijas inspektors ir konstatējis epidemioloģiskās drošības jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu, viņš izsaka rakstveida brīdinājumu attiecīgajam paaugstināta riska subjektam. Brīdinājumā norāda visus konstatētos epidemioloģiskās drošības jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus, dod rekomendācijas un nosaka termiņu pārkāpumu novēršanai.

(2) Ņemot vērā pārkāpuma faktiskās novēršanas iespējas, brīdinājumā ietverto pārkāpumu novēršanas termiņu nosaka ne īsāku par:

1) diviem gadiem, ja pārkāpuma novēršanai nepieciešama kapitālā celtniecība;

2) sešiem mēnešiem, ja pārkāpuma novēršanai nepieciešama ēku daļēja pārbūve vai iekārtu kapitālremonts.

(3) Pārējos gadījumos, kas nav minēti šā panta otrajā daļā, Veselības inspekcijas inspektors, ņemot vērā pārkāpuma faktiskās novēršanas iespējas, nosaka pārkāpuma novēršanas termiņu no viena līdz trim mēnešiem.

(4) Ja brīdinājumā norādītie pārkāpumi noteiktajā termiņā netiek novērsti, šā likuma 37.¹ pantā minētās amatpersonas pieņem lēmumu par paaugstināta riska subjekta darbības vai tā sniegtā pakalpojuma apturēšanu.

(5) Paaugstināta riska subjekta darbības apturēšanu nodrošina tā īpašnieks vai īpašnieka pilnvarota persona, ja tāda ir, piedaloties amatpersonai, kura pieņēmusi lēmumu par darbības apturēšanu, vai tās pilnvarotai amatpersonai. Paaugstināta riska subjekta sniegtā pakalpojuma apturēšanu nodrošina īpašnieks.

(6) Paaugstināta riska subjekta darbības vai tā sniegtā pakalpojuma apturēšanu veic tā, lai:

1) varētu netraucēti novērst konstatētos pārkāpumus;

2) iespējami samazinātu ēku, telpu un iekārtu bojāšanos meteoroloģisko apstākļu vai korozijas dēļ;

3) iespējami mazāk tiktu traucēta citu inženierkomunikāciju, iekārtu un iekārtu sistēmu darbība.

(7) Darbības vai sniegtā pakalpojuma apturēšanas kontroli nodrošina amatpersona, kura pieņēmusi lēmumu par darbības vai pakalpojuma apturēšanu, vai tās pilnvarota amatpersona.

(8) Paaugstināta riska subjekta darbību vai tā sniegto pakalpojumu var apturēt bez iepriekšēja brīdinājuma, ja epidemioloģiskās drošības jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu dēļ produkcijā vai vidē var nonākt bīstamas

vielas vai slimību izraisītāji vai tiek apdraudēta cilvēku un dzīvnieku veselība vai dzīvība.

(9) Amatspersona, kurai ir tiesības pieņemt šā panta astotajā daļā minēto lēmumu par paaugstināta riska subjekta darbības vai tā sniegtā pakalpojuma apturēšanu, šo lēmumu pieņem triju darbdienu laikā pēc tam, kad tai kļuvis zināms par šā panta astotajā daļā minētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem, un to izpilda nekavējoties. Citu konstatēto epidemioloģiskās drošības jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu novēršanai nosaka termiņu saskaņā ar šā panta otro un trešo daļu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

37.³ pants. Darbības atjaunošana

(1) Par normatīvo aktu pārkāpumu novēršanu paaugstināta riska subjekts rakstveidā ziņo amatpersonai, kas pieņēmusi lēmumu par darbības vai sniegtā pakalpojuma apturēšanu. Šī amatspersona piecu darbdienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas pārbauda, vai pārkāpumi ir novērsti.

(2) Ja visi brīdinājumā vai lēmumā par darbības vai sniegtā pakalpojuma apturēšanu minētie pārkāpumi ir novērsti, attiecīgā amatspersona triju darbdienu laikā pēc pārbaudes veikšanas izsniedz rakstveida atļauju darbības vai sniegtā pakalpojuma atjaunošanai.

(3) Ja visi rakstveida brīdinājumā vai lēmumā par darbības vai sniegtā pakalpojuma apturēšanu minētie pārkāpumi nav novērsti, attiecīgā amatspersona atsaka darbības vai sniegtā pakalpojuma atjaunošanu.

(23.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

37.⁴ pants. Lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana

(1) Iesniegumu, kurā tiek apstrīdēts lēmums par darbības vai sniegtā pakalpojuma apturēšanu bez iepriekšēja brīdinājuma izteikšanas, izskata un lēmumu pieņem 10 darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas.

(2) Šajā nodaļā minēto Veselības inspekcijas lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur to darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

IX nodaļa Nobeiguma noteikumi

38.pants. Medicīnā, kosmētikā un parfimērijā izmantojamo bioloģisko materiālu kontrole un donoru laboratoriskā pārbaude

(1) Donoru materiālus, serumus, citus cilvēku un dzīvnieku bioloģiskos materiālus, kuri satur infekcijas slimību izraisītājus vai attiecībā uz kuriem ir radušās pamatotas aizdomas par to, nedrīkst izmantot medicīnā, kosmētikā un parfimērijā.

(2) (Izslēgta ar 10.04.2008. likumu.)

(3) (Izslēgta ar 10.04.2008. likumu.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.2004., 22.04.2004. un 10.04.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.05.2008.)

38.¹ pants. Higiēnas prasības

(1) Ministru kabinets nosaka higiēnas prasības paaugstināta riska subjektiem, kā arī peldvietām. Attiecīgo peldvietu sarakstu nosaka Ministru kabinets.

(2) Pirms tādas saimnieciskās darbības uzsākšanas, kura saistīta ar skaistumkopšanas (izmantojot fiziskās, fizikālās un ķīmiskās metodes), mākslīgā iedeguma, manikīra, pedikīra, friziera, publiskas lietošanas pirts, publiskas lietošanas peldbaseinu (turpmāk — skaistumkopšanas) un tetovēšanas, skarifikācijas, permanentā grima, mikropigmentācijas, pīrsinga (turpmāk — tetovēšanas) pakalpojumu sniegšanu un kurai Ministru kabinets noteicis higiēnas prasības, šo pakalpojumu sniedzējs paziņo par darbības uzsākšanu Veselības inspekcijai. Kārtību, kādā

pakalpojumu sniedzējs pirms tādas saimnieciskās darbības uzsākšanas, kura saistīta ar skaistumkopšanas un tetovēšanas pakalpojumu sniegšanu, ziņo Veselības inspekcijai, nosaka Ministru kabinets.

(3) Ministru kabinets nosaka:

- 1) prasības paaugstināta riska subjektu nodarbināto personu kompetencei higiēnas jomā;
- 2) kārtību, kādā paaugstināta riska subjektu nodarbinātās personas apmācāmas higiēnas jomā;
- 3) prasības apmācību programmai higiēnas jomā un apliecības izsniedzējam, kā arī apliecības paraugu un tās izsniegšanas kārtību.

(30.03.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.06.2007., 10.04.2008., 23.10.2014. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

39.pants. Starptautiskais tūrisms un ceļotāju veselība

Atvasinātām publiskām personām, iestādēm, komersantiem, pašnodarbinātajiem, kā arī citām juridiskajām un fiziskajām personām, kuras darbojas starptautiskā tūrisma jomā un veic pasažieru pārvadājumus, ceļojumu organizēšanas laikā pilnīgi un objektīvi jāinformē klienti par:

- 1) veselības riska faktoriem teritorijās, kuras tie vēlas apmeklēt, kā arī par infekcijas slimību draudiem un individuālajiem pasākumiem, ieskaitot vakcināciju;
- 2) medicīniskās palīdzības un konsultācijas saņemšanas iespējām gan pirms ceļojuma, gan tā laikā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2009. likumu, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

40.pants. Policijas palīdzība

Pēc Veselības inspekcijas vai Slimību profilakses un kontroles centra amatpersonu pieprasījuma policijas iestādes sniedz palīdzību ārstniecības personām, kā arī Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologiem un Veselības inspekcijas inspektoriem, lai nodrošinātu:

- 1) netraucētu epidemioloģisko izmeklēšanu;
- 2) personu piespiedu izolēšanu un apsardzi;
- 3) epidemioloģisko drošību šajā likumā paredzētajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.2000., 27.09.2007., 12.11.2009., 04.10.2012. un 19.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

41.pants. Atbildība par šā likuma pārkāpšanu

(1) Par šā likuma pārkāpumiem personas saucamas pie likumos noteiktās atbildības.

(2) Personu saukšana pie disciplinārās, administratīvās vai kriminālās atbildības neatbrīvo tās no pienākuma atlīdzināt šā likuma pārkāpumu rezultātā nodarītos zaudējumus.

Pārejas noteikumi

(30.03.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.05.2000.)

1. Līdz Sabiedrības veselības aģentūras izveidošanai tās funkcijas pilda Nacionālais vides veselības centrs un teritoriālie vides veselības centri savā pārziņā esošajā teritorijā atbilstoši to nolikumiem.

2. Līdz 2001.gada 1.janvārim ir spēkā šādi Ministru kabineta noteikumi, kas izdoti saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 14.panta 3.punktu:

1) Ministru kabineta 1998.gada 19.maija noteikumi nr.183 "Noteikumi par higiēnas prasībām slimnīcām";

2) Ministru kabineta 1998.gada 9.jūnija noteikumi nr.216 "Noteikumi par higiēnas prasībām pirmsskolas izglītības iestādēm";

3) Ministru kabineta 1999.gada 13.jūlija noteikumi nr.255 "Noteikumi par higiēnas prasībām vispārizglītojošām skolām".

3. Līdz attiecīgu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.janvārim ir spēkā Ministru kabineta 2000.gada 14.marta noteikumi Nr.101 "Ar infekcijas slimību miruša cilvēka ķermeņa pārvadāšanas, glabāšanas un apbedīšanas kārtība".

(22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2004.)

4. Grozījumi likuma 15.pantā, 16.panta trešajā daļā, 19.panta pirmajā daļā, 23.panta pirmajā daļā, 31.panta otrajā un ceturtajā daļā, 32.panta pirmajā daļā un 38.panta otrajā un trešajā daļā stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2004.)

5. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.janvārim izdod šā likuma 14.panta pirmās daļas 5.punktā minētos noteikumus.

(06.04.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.05.2006.)

6. Ministru kabinets līdz 2010.gada 1.maijam izdod šā likuma 27., 35. un 36.² pantā minētos noteikumus.

(12.11.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

7. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.maijam ir piemērojami Ministru kabineta 1998.gada 21.jūlija noteikumi Nr.257 "Medicīniski sanitāro pasākumu veikšanas kārtība bīstamu infekcijas slimību izplatības novēršanai", Ministru kabineta 1999.gada 1.jūnija noteikumi Nr.203 "Dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pasākumu veikšanas kārtība" un Ministru kabineta 2000.gada 18.oktobra noteikumi Nr.359 "Noteikumi par profesionālo darbību ierobežojošajām infekcijas slimībām", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(12.11.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.12.2009.)

8. Šā likuma 6.panta piektās daļas 3.punkts stājas spēkā 2011.gada 1.janvārī.

(16.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2010.)

9. Ministru kabinets līdz 2015.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 5.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(23.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

10. Šā likuma 38.¹ panta otrā daļa stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī. Pakalpojumu sniedzēji, kas saimniecisko darbību, kura saistīta ar skaistumkopšanas un tetovēšanas pakalpojumu sniegšanu, uzsākuši pirms 2016.gada 1.janvāra, paziņo par to Veselības inspekcijai līdz 2016.gada 1.martam šā likuma 38.¹ panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

(23.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2014.)

Likums Saeimā pieņemts 1997.gada 11.decembrī.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1997.gada 30.decembrī

